

סיכום הפגישות עד כה, לרבות הפגישה של ועדת המקצוע, נציגי מוסדות להכשרה, צוות הפיקוח ונציגי משרד החינוך

א. הבעיה (המורים): התמעטות מורים למוזיקה במערכת. פער עצום בין מספר הלומדים למספר המורים הנדרשים.

1. חוסר: יש רשויות מקומיות ועיריות שכמעט אין בהן מורים. בכל שנה לא נפתחים 160 בתי ספר. התקן למוזיקה נתפס על ידי מקצוע אחר, וזה לא הפיך.

2. פרישה: על פי סקר הלמ"ס 46% מהמורים הם מעל גיל 50, כלומר יש סיכוי סביר שרבים מהם יפרשו בקרוב.

3. נשירות: 20% בחמש השנים הראשונות (אצל כלל המורים).

4. גידול בדרישות: גידול בילודה, צמצום במספר תלמידים בכיתה. נוספו קונסרבטוריונים (מ-39 ל-70), לרבות במגזר הערבי. יותר בתי ספר מנגנים, וכן 850 הגשות לרסיטל בגרות.

ב. הבעיה (ההכשרות)

1. הכשרות: יש מחסור במספר הסטודנטים הנמצאים כיום בהכשרות.

2. מקצוע הוראת המוזיקה אינו מושך. תדמית נמוכה למורה. הסטודנט למוזיקה אינו רואה ייעודו בהוראה.

3. התוכניות (סדירים והסבות) ארוכות, תיאורטיות, ואינן מדגישות את הסטודנט כמוזיקאי.

4. נשירה בין הלימודים לסטאז' ובין הסטאז' להוראה.

ג. שינויים לטובה (שיש לנצל לטובתנו)

1. כיום ההכשרה להוראה מעניקה לסטודנט למוזיקה הכי הרבה אופק תעסוקתי.

2. הוראת המוזיקה עוברת שינויים – שילוב עם בית ספר מנגן, טכנולוגיה, לימודי מוזיקה פופולרית – והיא יותר אטרקטיבית.

ד. המדיניות והאמצעים (משרד החינוך)

1. משרד החינוך שואף להשקיע במורים חדשים.

2. העברת המכללות להוראה לוות"ת מעלה את יוקרת המרצים והסטודנטים להוראה, וגם מאפשרת תכנון כולל של הכמויות והצרכים.

3. להבין את קהל היעד ואת החסמים המונעים ממנו ללמוד את הוראת המוזיקה, ולבצע בהתאם לכך רוויזיה בתוכניות הלימודים המשלבות לימודי מוזיקה עם לימודי הוראה.

4. סיוע במלגות ובהלוואות עומדות, העלאת מקדמים לתוכניות הכשרה. תקצוב תקנים רבים יותר של מורים ושל סטודנטים.

ה. פתרונות מוצעים

עבור:	הוראה ביסודי	הוראה בקונסרבטוריון	בית ספר מנגן	הוראה במגמות
מוסדות להכשרה	1. שינוי תוכנית ההכשרה בדגש על עשייה מוזיקלית, לסדירים ולהסבות. פתיחות לרב-תרבותיות ולרב-ז'אנריות, בלי לפגוע ברמה. הרחבות הסמכה לתוכנית רב-גילית במקומות שבהם הדבר מתאפשר. 2. <u>לבנות תוכנית מרוכזת למוזיקאים בוגרים, במטרה להכניסם ככל המוקדם לעבודה.</u>	תוכנית לתעודת עובד חינוך (10-12 ש"ש) בהוראת הכלי (לסטודנטים מתאימים בלבד).	תוכנית לתעודת עובד חינוך (10-12 ש"ש) בהוראת הכלי בקבוצות, וכן ניצוח והדרכת הרכבים.	1. שינוי תוכנית ההכשרה לתיכונים בדגש על עשייה מוזיקלית, ופתיחות לרב-תרבותיות ולרב-ז'אנריות. 2. תוכנית לתעודת עובד חינוך המיועדת למדריכי הרכבים.
מכללות למוזיקה	קליטה להסבה במכללה להוראה עוד במהלך הלימודים (שנה ג'), בשאיפה לסיים את התואר יחד עם תעודת הוראה (לא מעשי לבנות תוכנית עצמאית להוראה).	פתיחת מסלול (חובה) <u>לתעודת עובד חינוך</u> (12 ש"ש) שתוענק <u>במקביל</u> לתואר במוזיקה. הכנסת הבוגרים לתעודת ההוראה תוך השלמת תעודת הוראה במקביל.	פתיחת מסלול (חובה) <u>לתעודת עובד חינוך</u> (12 ש"ש) שתוענק <u>במקביל</u> לתואר במוזיקה. הכנסת הבוגרים להוראה תוך השלמת תעודת ההוראה במקביל.	פתיחת מסלול (חובה) <u>לתעודת עובד חינוך</u> (12 ש"ש), שתוענק <u>במקביל</u> לתואר במוזיקה. הכנסת הבוגרים כמדריכי הרכבים והשלמת תעודת ההוראה במקביל.
אקדמיות	1. פתיחת מסלול (חובה) <u>לתעודת עובד חינוך</u> (12 ש"ש) שתוענק <u>במקביל</u> לתואר במוזיקה. הכנסת הבוגרים להוראה והשלמת תעודת ההוראה במקביל.	1. מתן רישיון הוראה לבוגרי אקדמיות עם 4 ש"ש מתודיקה של הכלי (או התיאוריה) – ללא כל הכשרה נוספת. לעודד את הנקלטים במערכת להשלים את תעודת ההוראה תוך כדי העבודה. 2. <u>לכלול בתוכניות המאסטר גם מסלול פדגוגיה (ללמוד על הדרישות מתוכנית ה-M.Teach)</u>	מתן רישיון הוראה לבוגרי אקדמיות עם 4 ש"ש מתודיקה של הכלי (או התיאוריה) בתוספת הכשרה (2 ש"ש) לעודד את הנקלטים במערכת להשלים את תעודת ההוראה.	מתן רישיון הוראה לבוגרי אקדמיות עם 4 ש"ש מתודיקה של הכלי (או התיאוריה) ללא כל הכשרה נוספת. <u>לחייב</u> את הנקלטים במערכת להשלים את תעודת ההוראה (הכשרה לחטיבה הגבוהה) תוך כדי העבודה. <u>התנסות במקום העבודה.</u>
<u>חוגים</u>	1. פתיחת מסלול (רשות) <u>לתעודת</u>	<u>רק לבוגרי קונסרבטוריון או בגרות.</u>	<u>רק לבוגרי קונסרבטוריון או בגרות</u>	1. המשך תוכנית ההכשרה הקיימת

<p>לתעודת הוראה בחטיבה העליונה. 2. בניית תוכנית מקוצרת לסטודנטים מתארים מתקדמים.</p>	<p><u>בנגינה. נוסף לתעודת עובד חינוך.</u></p>	<p><u>נוסף לתעודת עובד חינוך.</u></p>	<p><u>עובד חינוך (12 ש"ש), שתוענק במקביל לתואר במוזיקה. הכנסת הבוגרים להוראה תוך השלמת תעודת ההוראה במקביל. <u>במקרה</u> <u>שאינו ידע מוזיקלי נאות (גמר</u> <u>קונסרבטוריון, או בגרות בנגינה) יש</u> <u>לבנות מסלול השלמה למוזיקה</u> <u>(אלתור, חלילית, הוראת השיר)</u></u></p>	<p><u>באוניברסיטאות</u></p>
--	---	---------------------------------------	--	-----------------------------

הערות כלליות לטבלה:

1. כל סוגי תעודת ההוראה יילמדו תחת כותלי אותו מוסד – הוראה בכיתה, הוראת הכלי.
2. בעיקרון לא לנפח תוכניות קיימות: אותו מספר שעות יישאר – בתיאום עם המל"ג.
3. שינוי האתוס של האקדמיות, האוניברסיטאות והמכללות למוזיקה – לכיוון של הוראה.
4. לקיים תוכנית ליווי המורה המתחיל ביסודי – כדי להקל את ההסתגלות למסגרת הבית-ספרית.
5. באקדמיה בתל-אביב (בוכמן-מהטה) כבר מתוקצבות 8 ש"ש השלמות שיש לנצלן לתעודת עובד החינוך.
6. בקונסרבטוריונים, בתי ספר מנגנים ומגמות – ליישם את עקרון ה"קליטה תוך תנועה".
7. חיזוק היבטים של טכנולוגיה במוזיקה, הן כאומנות הן בפן של ההוראה.

נושאים נוספים שעלו:

- ✓ לעשות סקר בקרב המורים במערכת ולברר מדוע הם עוזבים.
- ✓ שכר המורה המתחיל נמוך: ב"אופק חדש" כיום 5800, ובתוך שנתיים יגדל ל-7000. ב"עוז לתמורה" כיום 6400, ויגדל ל-8000. מורה ממוצע מרוויח 12 אלף ב"אופק חדש" ו-13 אלף ב"עוז לתמורה".
- ✓ לפטור את המורה למוזיקה מחובת הפקת אירועים בבתי הספר.
- ✓ לצמצם את הפרגמנטציה בעבודת המורה למוזיקה (בית ספר אחד, חדר מוזיקה שאליו התלמידים באים וכו').
- ✓ להכניס את תחום המוזיקה לליבה.
- ✓ לדרוש מהמורים בתיכון שיאפשרו לסטודנטים להתנסות.
- ✓ לאפשר למשרתים במקצועות מוזיקה בצבא להשלים בד בבד את תעודת עובד החינוך. לשלב בכך גם את בוגרי הרסיטלים העומדים לפני גיוס.
- ✓ הצעתה של דרורה ברוק לסטאז' משותף של בוגר מכללה ובוגר אקדמיה.

רשם: ד"ר רון וידברג